# OBSAH

**ÚVOD** ..... **7**

**1 NEJSTARŠÍ INTEGRAČNÍ SNAHY** ..... **9**

1.1 Spojování řeckých městských států ..... 10

1.2 Římské impérium jako historický fenomén ..... 10

**2 STŘEDOVĚKÉ INTEGRAČNÍ A UNIFIKAČNÍ SNAHY** ..... **18**

2.1 Středověké pokusy o integraci a integrační koncepce ..... 18

2.1.1 Svatá říše římská – neúspěšný pokus o integraci křesťanského světa ..... 18

2.1.2 Integrační tendence v severní Evropě ..... 22

2.1.3 Universalistické koncepce středověku ..... 22

2.2 Unifikační vlivy na středověké právo ..... 27

**3 INTEGRAČNÍ A UNIFIKAČNÍ SNAHY V NOVOVĚKÉ EVROPĚ** ..... **33**

3.1 Rozpad římsko-německé říše a vznik Německého spolku ..... 33

3.2 Nové vize Evropy a světa ..... 36

3.3 Devatenácté století ve znamení politiky aliancí ..... 39

3.4 Slepé uličky středoevropské integrace ..... 42

3.5 Na (vzdáleném) obzoru Spojené státy evropské ..... 43

3.6 Motivace a cíle integrace starověku, středověku a na počátku novověku ..... 44

3.7 Unifikační vlivy v období vytváření prvních velkých soukromoprávních kodifikací ..... 45

3.7.1 Vliv římského práva ..... 45

3.7.2 Občanské zákoníky a římské právo ..... 47

3.7.3 Komparace některých institutů římského práva a českého občanského práva ..... 51

3.7.3.1 Obecní ustanovení ..... 51

3.7.3.2 Věcná práva ..... 51

3.7.3.3 Obligační právo ..... 65

3.7.3.4 Bezdůvodní obohacení ..... 73

3.7.3.5 Dědické právo ..... 73

3.7.4 Význam přirozeného práva pro právní vývoj v Evropě ..... 73

3.7.4.1 Vliv přirozeného práva na formování novodobých evropských kodifikací ..... 75

3.7.4.2 Přirozené právo a francouzský občanský zákoník ..... 80

3.7.4.3 Vliv přirozeného práva na změny soukromého práva na českém území ..... 83

**4 INTEGRAČNÍ A UNIFIKAČNÍ SNAHY V LETECH 1914 - 1945** ..... **92**

4.1 První světová válka - krach imperiálních koncepcí sjednocené Evropy ..... 93

4.2 Mírová jednání ... 96
4.3 Společnost národů ... 100
4.4 Nástup fašismu a nacismu ... 105
4.5 Evropská integrace pod vlivem nástupu fašismu a nacismu ... 107
4.6 Československo a meziválečné úsilí o integraci ... 108
4.6.1 Československo, Společnost národů a Malá dohoda ... 108
4.7 Vývoj integračních seskupení protihitlerovské koalice v průběhu druhé světové války ... 110
**5 POVÁLEČNÝ VÝVOJ MEZINÁRODNÍ INTEGRACE ... 122**
5.1 Vznik Organizace spojených národů ... 122
5.2 Hlavní tendence mezinárodní spolupráce po druhé světové válce ... 128
5.3 Počátky integračních snah po druhé světové válce ... 132
5.4 Zásadní poválečné integrační iniciativy a kroky ... 136
5.5 Směřování a vývoj *„evropského integračního času"* v padesátých letech 20. století ... 139
5.6 Vznik Evropských společenství ... 142
5.6.1 Cesty a snahy směřující ke vzniku Evropského společenství uhlí a oceli ... 142
5.6.2 Evropské obranné společenství ... 146
5.6.3 Vznik Západoevropské unie ... 147
5.6.4 Římské smlouvy ... 148
5.6.5 EURATOM ... 149
5.6.6 Evropské hospodářské společenství ... 150
5.6.7 Evropské sdružení volného obchodu ... 152
5.7 Vývoj evropských společenství v šedesátých letech ... 156
5.8 Obnova integrace v sedmdesátých letech ... 161
5.8.1 Vznik Evropské politické spolupráce ... 161
5.8.2 Severní rozšíření (tzv. první rozšíření) ... 163
5.8.3 Počátky britského problému ... 164
5.8.4 Období reforem v sedmdesátých a na začátku osmdesátých let ... 165
5.9 Vývoj evropské integrace ve druhé polovině osmdesátých let ... 170
5.10 Integrační vývoj směřující k vytvoření Evropské unie ... 175
5.11 Evropská unie ... 178
5.11.1 Smlouva o Evropské unii (EU) ... 178
5.11.2 Proces ratifikace maastrichtské smlouvy ... 183
5.11.3 Tzv. čtvrté rozšíření ... 184
5.11.4 Amsterodamská smlouva ... 185

5.11.5 Spolupráce se zeměmi střední a východní Evropy na začátku devadesátých let ..... 187
5.11.6 Zahájení rozhovorů o vstupu do Evropské unie ..... 189
5.11.7 Dokončení příprav východního rozšíření ..... 194
**6 HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE V DATECH ..... 196**
**ZÁVĚR ..... 232**
Výjimečnost evropské integrace ..... 232
Struktura práva Evropských společenství ..... 233
Doplnění: Legalita právního řádu ..... 238
Diskuse o budoucnosti evropské integrace ..... 239
Konvent o budoucnosti Evropské unie ..... 240
Vznik a mandát Konventu ..... 240
Složení Konventu ..... 240
Činnost Konventu ..... 240
Dosavadní činnost ..... 241
**ZUSAMMENFASSUNG ..... 243**
**LITERATURA ..... 245**